

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI* tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.
13.08.2024

Dilan KUNT AYAN
Şanlıurfa Milletvekili

Urfa tarım ve hayvancılığın yoğun yapıldığı, halkın geçimini yoğun olarak tarım ve hayvancılıkla sağladığı bir kenttir. Kentte özellikle son yıllarda giderek artan imarlaşma ve yapılaşmalar, kentin tarım alanlarını ve hayvancılık için kullandığı mera alanlarını büyük ölçüde yok etmektedir.

Meralar, kamunun ortak kullanımına ait olup, hayvan otlatmak amacıyla köyde yaşayan çiftçi ve hayvancılara tahsis edilmiş olan mülkiyeti devlete ait olan arazilerdir. Meraların korunması ve kullanım usullerinin belirlenmesi amacıyla yapılmış olan 4342 sayılı Mera Kanunu, bu arazilerin hukuki statüsünü de düzenlemiştir.

Mera Kanunu'nun 4. Maddesine göre; "*Mera, yaylak ve kışlakların kullanma hakkı bir veya birden çok köy veya belediyeye aittir. Bu yerler Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.*

...

Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz." Meraların amacı dışında kullanılması kanunla yasaklanmıştır.

Buna rağmen, Urfa'da son aylarda giderek artan şekilde milyonlarca metrekarelik mera ve tarım alanları TOKİ'ye devredilmektedir. TOKİ'ye devredilen bu arazilerin ne amaçla kullanılacağı net olarak bilinmemekle birlikte, arazilerin mera ve tarım arazisi vasfını kaybettiği ve yapılaşmaya açıldığı ortadadır.

Ceylanpınar ilçesine 12 km uzaklıktaki Damlacık Köyü'nde 329/4 parsel nolu 1.503.342,00 metrekarelik mera alanı TOKİ'ye devredilerek buralarda toplu konutlar inşa edilmektedir.

Urfa'da hayvancılık için verimli alanlar olan Kuşluca-Gölpınar-Hamurkesen-Uzuncuk-Akziyaret-İçkara gibi birçok köyün faydalandığı 11 milyon 676 bin metrekarelik 248 parsel numaralı Kuşluca merasının TOKİ'ye devredildiği iddiası bulunmaktadır. Yine Güneşçi Tepesi olarak bilinen, bir kısmı Yarımtepede'ki 481 bin 800 metrekarelik 126 nolu parsel, Güneşçi'ndeki 648 bin 750 metrekarelik 73 nolu parsel, Horzum'daki 718 bin 47 metrekarelik 297 nolu parselleri kapsayan toplam 1 milyon 848 bin metrekarelik alanın arsa ve ham toprak adını alarak mera vasfını kaybetmiştir.

Bu bağlamda;

1. Urfa'da milyonlarca metrekairelik mera alanının TOKİ'ye devredildiği, mera vasıflarını kaybettiği iddiaları doğru mudur? Bakanlığınızın bahsi geçen bu arazilerin TOKİ'ye devredildiğinden haberi var mıdır?
2. Mera alanları başta Anayasa olmak üzere Mera Kanunu ile korunduğu halde, hangi ihtiyaçlara binaen ve hangi usuller işletilerek bu araziler mera vasfını kaybederek arsaya dönüştürülmüştür?
3. TOKİ hangi nedenlerle tarih boyu mera olarak süregelen arazileri yapılaşmaya açmak için devralmakta, halihazırda mera ve tarım alanı olmayan araziler yerine hangi nedenlerle bu araziler seçilmektedir?
4. Mera alanlarının TOKİ'ye devredilmesinin ardından bu alanlar hangi amaçla kullanılmaktadır?
5. TOKİ'ye devredilen arazilerin toplu konut alanı olarak kullanımı dışında, bireysel kişi ve özel kurumlara arsa mahiyetinde satıldığı, verildiği veya kiralandığı iddiaları doğru mudur?
6. Bakanlığınızın Damlacık, Kuşluca-Gölpınar-Hamurkesen-Uzuncuk-Akziyaret-İçkara köyleri, Günışığı Tepesi ve Yarımtepe sınırlarındaki mera alanlarında kaç kişinin hayvancılık yaptığı, buralarda yapılan hayvancılık faaliyetlerinin köy, kent ve ülke ihtiyaçlarına etkisi üzerine yapmış olduğu bir fizibilite çalışması var mıdır?
7. Tarım ve hayvancılığı korumak, geliştirmek ve verimini arttırmakla sorumlu olan Bakanlığınız, bu alanların imar ve yapılaşmaya açılmasına neden engel olmamaktadır?
8. Urfa'da geçimini hayvancılıkla sağlayan köylerde yaşayan çiftçiler, mera, yayla, otlak ve kışlaklarını kaybetmekte, bu nedenle göç etmeye mecbur kalmaktadır. Bakanlığınız bu konuda bölge halkına hangi çözüm yollarını sunmaktadır?
9. Urfa'da yapılan tarım ve hayvancılık faaliyetleri son 5 yılda nasıl bir değişim göstermiştir?
10. Bakanlığınız, Türkiye'nin en önemli tarım ve hayvancılık kentlerinden olan Urfa için tarım ve hayvancılık alanlarının giderek daraltılması konusunda, faaliyetlerin devam edebilmesi için hangi teşvik ve tedbir çalışmaları yürütmektedir?